

Základní škola Benešova 585, Třebíč

Projekt „Rusalka“ - třída V. A

Vedoucí projektu: Eva Pokorná
Vyučující hudební výchovy: Mária Kopecká
Vyučující českého jazyka: Eva Pokorná

Vyučovací předměty se mnohdy prolínají, často mají ledacos společného. Například v předmětu český jazyk využívají žáci svých znalostí například z hodin dějepisu, zeměpisu a především z výtvarné a hudební výchovy. Naposledy žáci V. A pracovali na projektu v hodinách českého jazyka a hudební výchovy.

V rámci hodin slohových cvičení si žáci vyprávěli o Národním divadle a o návštěvě divadelního představení, a to Dvořákovy Rusalky (Slavnostní výprava - ČJ - str. 92, Rusalka - ČJ - str.107), v hodinách literární výchovy četli o Antonínu Dvořákovi, seznámili se s dějem opery Rusalka (Ludvík Středa, Skromný muzikant, Rusalka - vypravuje Ludvík Středa). V téže době děti v hodinách hudební výchovy vyhledávaly informace o Antonínu Dvořákovi a jeho díle.

Domluvily jsme se, s čím děti seznámíme v jednotlivých hodinách. Děti se tedy v obou předmětech postupně připravovaly na zhlédnutí celé opery Rusalka. Vzhledem k tomu, že většina dětí operní představení dosud nenavštívila, příprava byla nezbytně nutná. Děti besedovaly o různých oblastech umění (dramatickém, literárním, hudebním), hovořily o svých zkušenostech, vyjadřovaly svá přání, zamýšlely se nad tím, která oblast umění je jim nejbližší a proč člověk vůbec potřebuje umění. Dále se zaměřily především na hudební umění - který druh hudby dokážou poslouchat, kterou hudbu mají rády, zda rády zpívají, či se v hudebním oboru samy vzdělávají, jaká hudební představení dosud navštívily. Žáci se seznámili s životními osudy Antonína Dvořáka, hovořili o jeho pobytu v Americe, o jeho bohatém a rozmanitém skladatelském díle. Dozvěděli se o symfonii Z Nového světa, povídali si o operách s pohádkovým námětem. V obou předmětech si vysvětlovali neznámé pojmy (komponovat, komorní, symfonie, kůr, taktovka, fanfáry, hudební žánry, hudební motiv, árie apod.), v českém jazyce z hlediska jazykového, v hudební výchově hudebního.

Vyučující si s dětmi neopomněly připomenout zásady slušného chování v divadle v opeře a na dalších kulturních akcích.

V pátek 13. března 2009 se děti z V. A sešly v Divadélku pod schody, aby zhlédly dvouhodinové představení Rusalky.

Žáci byli předem upozorněni, čeho si mají při sledování opery především všimnout.

Co si žáci z celého projektu odnesli, čím si obohatili své vědomosti, ukazují výsledky v tabulkách.

- 1) Víím, kdo byl Antonín Dvořák i to, jaké je národnosti.
- 2) Znáím i další české hudební skladatele.
- 3) Umím vysvětlit, co je opera.
- 4) Dokážu vyprávět příběh Rusalky a prince.
- 5) Dokážu popsat prostředí, v němž se opera odehrává.
- 6) Dokážu vyjmenovat všechny pohádkové bytosti, které se v opeře vyskytují.
- 7) Poznám melodii, která je charakteristická pro hlavní postavy opery Rusalka.
- 8) Umím vysvětlit, co je árie.

	ANO	SPIŠE ANO	SPIŠE NE	NE
1	12	5	3	0
2	13	5	2	0
3	15	4	1	0
4	10	10	0	0
5	15	4	1	0
6	11	7	2	0
7	6	11	2	1
8	3	5	8	4

- 1) Znáám zásady slušného chování v divadle a na koncertě.
- 2) Vím, který kosmonaut poslouchal Dvořákovu hudbu při letu na Měsíc.
- 3) Vím, kterou skladbu poslouchal.
- 4) Znáám i další díla A. Dvořáka.
- 5) Znáám i další oblasti umění (kromě hudby).
- 6) Znáám i některé světové hudební skladatele.
- 7) Dokážu diskutovat na téma UMĚNÍ.
- 8) Dokážu vyjmenovat i další hudební žánry.

	ANO	SPÍŠE ANO	SPÍŠE NE	NE
1	20	0	0	0
2	7	7	3	3
3	3	2	4	11
4	7	6	4	3
5	12	3	2	3
6	6	5	7	2
7	7	7	5	1
8	5	5	4	6

A jak hodnotí projekt sami žáci?

Projekt hodnotilo 20 žáků, 19 žáků odpovědělo, že pro ně byla práce na projektu zajímavá, pouze pro jednoho z žáků zajímavá nebyla.

V průběhu projektu se 19 žáků něco nového naučilo, opět jen jeden žák (jiný, než v prvním případě) uvádí, že se nenaučil nic.

Žáci napsali, že umějí napsat celý příběh, popsat prostředí, v němž se příběh odehrává, popíší postavy, které v opeře vystupují. Děti rozumějí opeře, vědí, co se tam děje, i když pěvci zpívají. Říkají, že i opery jsou krásné, i když se v nich zpívá. Vysvětlí, co je opera i árie, rozeznávají ženské i mužské hlasy, poznají nejen árie z opery Rusalka, ale také tanec polonézu. Pamatují si, kdo byl Antonín Dvořák, čím byl jeho otec a další informace z Dvořákova života.

Žáci uvedli, že se v průběhu projektu naučili pracovat sami, trpělivě a ukázněně. Dokázali být potichu, nerušili ostatní, dávali pozor a snažili se pracovat co nejlépe.

To, že si děti skutečně příběh Rusalky a prince pamatují, dokazují práce žáků, které psaly v hodině hudební výchovy.

Práce na projektu tedy velkou většinu žáků zaujala, děti se dozvěděly řadu nových informací a možná zhlédnutí opery probudilo u některých zájem o jiný druh umění, než na jaký jsou většinou zvyklí. Při besedě o umění prokázaly, že dokážou hovořit a vyměňovat si názory. Všechny děti vědí, jak se správně chovat při kulturních akcích.